

Pomen čebel v naravi in preprečevanje njihove zastrupitve

Čebelarstvo ima tako v Sloveniji kot v sodobnem svetu zelo velik gospodarski pomen. Čebelje pridelke, kot so med, cvetni prah, vosek, propolis, matični mleček in čebelji strup, človek uporablja za hrano in kot pomoč pri lajšanju zdravstvenih težav. Prav tako pa so ti pridelki pomembni kot surovina za pridobivanje nekaterih živilskih in drugih proizvodov. Vrednost vseh čebeljih pridelkov pa je veliko manjša od koristi, ki jo imamo zaradi opravevanja čebel.

Čebele lahko med obiskovanjem cvetov pridejo v stik s škodljivimi snovmi, ki se v kmetijstvu uporabljajo za zaščito rastlin. Ker kmetijski pridelovalci za opravevanje svojih pridelkov potrebujejo čebele, morajo ves čas skrbeti za kočljivo uravnoteženost med obvarovanjem njihovih pridelkov pred škodljivimi organizmi in obvarovanjem čebel. V intenzivnem načinu pridelovanja hrane se uporabi FFS ni mogoče povsem izogniti, zaradi česar je sodelovanje kmetovalcev in čebelarjev na območjih intenzivnega kmetovanja ne samo zaželeno, ampak celo nujno. V Sloveniji poznamo številne zgledne primere sodelovanja sadjarjev in vinogradnikov z okoliškimi čebelarji, vseeno pa se pojavljajo tudi drugačni primeri, ki bi jih bilo treba v prihodnje izboljšati.

Čeprav so pravilna raba, promet in kazni v primeru nepravilne uporabe fitofarmaceutskih sredstev (FFS) predpisane v Zakonu o fitofarmaceutskih sredstvih, skoraj ne mine leto brez pomorov čebel, je zato nujno ozaveščanje vseh uporabnikov za pravilno uporabo FFS.

Čebelarji uporabnike FFS prosimo, da jih uporabljajo v skladu z načeli dobre kmetijske prakse in varstva okolja ter da so pri tem pozorni zlasti, da:

pred načrtovano uporabo FFS natančno preberejo priložena navodila, saj je v njih in tudi na embalaži opozorilo, ali je sredstvo strupeno za čebele; FFS, ki so škodljiva za čebele, so na etiketi označena kot »Nevarno za čebele« in opremljena s posebnim grafičnim znakom

- priporočena sredstva uporabljajo v najnižjih priporočenih odmerkih;
- pred načrtovanim škropljenjem pokosijo cvetočo podrast v sadovnjaku ali vinogradu;
- škropijo v večernih urah ali ponoči in v brezvetrju;
- čebelarja obvestijo o nameravanem škropljenju rastlin s strupenimi ali škodljivimi FFS za čebele.

V primeru, da bodo uporabniki FFS uporabljali v skladu z navodili, bodo čebelje družine v njihovi okolici zdrave in bolje preskrbljene, ter dobro opravljale vlogo opravevanja rastlin.

